

malit oli, üht nendest õppida. Kunstnikude ja käsitöö meeste poolest oli sel ajal puudu, mis aalou kirjutaja sellest tulema arwab, et wähe linnast oli, et ka käsitöö seisust palju ei auustatud, et meistriks saamine üleliiga maksis, ja wiimaks, et ka juba sel ajal rikkamad enemini suure kuluga õige halwa wõderamaa kaupa ostiswad, kui oma maa meistritele tööd andsiwad. Siis kirjutasse:

„Ülemaal räägitud Wiwimaa rahwad nüüd, kuida nemad enamist Rootsiist ja Saksamaalt päritud, on ka pea nende maade loodusest ja elukombetest. Peale nende elawad aga Wiwimaa suuremas jaans Gesticlased ja Wätclased, inimesed kes oma kesks isearalifest suguarust, aga pea ühesugusest loodusest ja ühesugusest elukombetest, ihu poolest ja südame annete poolest on. Mis nende esialgust ja suguarust arwata, selle poolest ei wõi selle üle kahe wahel olla, et Gesticlased Finnlastelega (Soomlastega), keda Tacitus Sakslaste sekka lueb, Ptolomäus ja teised aga Sarmatlasteks (Slawlasteks, Poolakateks) peawad, ühest kannust on, mis teistest põhjustest rääkimata, nende ühesugusest keelest selgest wälja paistab, nii et mina kindlast usun, mõlemad keeled on enne üks ainus olnud. Olgu nüüd Gesticlased, keda endised aalou kirjutajad Aestii ehk Hestii nimetasiwad, keda nüüd Esthones nimetasse, Sakska wõi Riphaei ehk Sarmati rahwaste

kannust tulnud, nii palju on kindel, et nemad mõne aea Preussi maal, Wiwimaa rannast saadis elasiwad. — — — Üks jägu wanast Swevimaarahwast sai õiguse poolest Gesticlasteks nimetatud, kes Preussi maal elasiwad ja bernsteini kogusiwad. Siiski ei olnud Gesticlased mitte Swevi sugust, kui nemad ka Swevimaalt päritud oliswad, sest et neil Sakslastega mitte ühesugune keel ei olnud, waid üksi aga ühesugused riided ja elukombed. Kui aga Wendlased ja Herulaanlased, kuida Ptolomäuse kirjades teatasse, nendel maadel peremeheks saiwad, siis on Gesticlased Preussi maalt äraläinud ja on wiimaks see jägu Wiwimaast nende asemeks saanud, mida nüüd Esthonia nimetasse.”

Relch kirjutab, kuida Gesticlasi ja Wätclasi mõnelt, nimelt kuulsa aalou kirjutaja Leuenclawiuse (Lewenclau) poolest, endiste Sibeonitlaste järeltulijateks peetud, keda Josua selle pärast ära needis, et nemad petisel kombel Israeli laste sõbrust ostiswad. (Joh. 9.) See eksitus on sellest tulnud, et umbkeelised wõerad ühe rahwa suust kes Riia ümberkaudu elas, üht laulu kuulnud, milles sagedast sõnad ette tulnud: „Jeru Jeru Mascolon“, kust arwatud et see üks kurtuse laul olnud, milles rahwas oma wanaaegist isamaad, Jerusalemmat ja Damaskust taga kurnud. Muidugi ei wõi uuemad uurijad seesugusest arwamisest ühtigi pi-